

16.majus.23. Diff.egy.v2.

1. $(2+2+4+2)$

$$\mathcal{L}(f * g) = \mathcal{L}(f) \cdot \mathcal{L}(g) = \frac{3!}{s^4} \cdot \frac{4!}{s^5} = \frac{144}{s^9}$$

2 • Legyen $f(t) = t^3, g(t) = t^4, \mathcal{L}(t^n) = n!/s^{n+1}$. Mennyi $f * g$ Laplace transzformáltja?

2 • Legyen $f_1 = (i/2, \sqrt{3}/2)^T, f_2 = (\sqrt{3}/2, i/2)^T$ egy ortonormált basis. A $v = (1, 2)^T$ vektor kifejezhető az f -ek lineáris $\alpha f_1 + \beta f_2$ kombinációjaként! Mennyi α ? $\alpha = (f_1, v) = \overline{i/2} \cdot 1 + \sqrt{3}/2 \cdot 2 = \sqrt{3} - \frac{1}{2}i$

4 •
$$y'' = \left(\frac{\partial}{\partial x} + f(x,y) \frac{\partial}{\partial y} \right) f(x,y) \quad \begin{cases} (\partial_x + (x+y^2+1)\partial_y)(x+y^2+1) = 1 + (x+y^2+1) \cdot 2y \\ y' = f(x,y) = x + y^2 + 1; \end{cases} \quad \begin{cases} y(1) = 3, y'(1) = 1 + 3^2 + 1 = 11 \\ y''(1) = 1 + (1 + 3^2 + 1) \cdot 2 \cdot 3 = 67 \end{cases}$$

Mennyi y'' ? Ird fel y másodrendű Taylor polinomját az $x = 1$ pont körül, ha $y(1) = 3! \quad y(1+\Delta x) \approx 3 + 11\Delta x + \frac{67}{2}\Delta x^2$

2 • Legyen $f(t) = t - 1, g(t) = t$. Mennyi $(f * g)(t) = \int_0^t [(t-\tau)-1] \cdot \tau d\tau = \int_0^t (t-1)\tau - \tau^2 d\tau = (t-1) \cdot \frac{t^2}{2} - \frac{t^3}{3} =$

2. $(2+2)+(1+4+1)$ pont $\int_0^2 Y(s) - 2s - 3 + 16 \cdot Y(s) = \frac{2!}{s^3} - 6 \cdot \frac{1}{s^2} + 9 \cdot \frac{1}{s} \quad Y(s) = \frac{1}{s^2+16} (2s+3) + \frac{2}{s^3} - \frac{6}{s^2} + \frac{9}{s} = \frac{t^3}{6} - \frac{t^2}{2}$

2 • Legyen $y'' + 16y = (t-3)^2, y(0) = 2, y'(0) = 3$. Mennyi $\mathcal{L}(y(t)) = Y(s)$? $(\mathcal{L}(t^n) = \frac{n!}{s^{n+1}})$

2 Ird fel azt, hogy hogyan néz ki $Y(s)$ parciális tört felbontása! (Az együtthatókat nem kell kiszámolni!)

• Oldd meg a következő DE-t a következő kezdeti feltételek mellett: $(G(t) = 0, \text{ if } t < 0)$! $Y(s) = \frac{A}{s-4i} + \frac{B}{s+4i} + \frac{C}{s^3} + \frac{D}{s^2} + \frac{E}{s}$
 $G'' + 9G = 2\delta$

1 Mennyi

$$G(0^+) - G(0^-) = 0$$

$$G'(0^+) - G'(0^-) = 2 \quad G(t) = \begin{cases} 0, & \text{ha } t < 0 \\ 2 \cdot \frac{1}{3} \sin(3t), & \text{ha } t > 0 \end{cases}$$

4 Mennyi $G(t)$?

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} G(t-\tau) f(\tau) d\tau = \int_{-\infty}^t \frac{2}{3} \sin(3(t-\tau)) f(\tau) d\tau$$

1 Mennyi a megoldása a $y'' + 9y = 2f(t)$ DE-nek, ha $(y(t) = f(t) = 0, \text{ ha } t \ll 0)$?

3. $(1+1+1+2 \text{ pont}) + (2+3 \text{ pont})$

• $y' = (2-y)(y-3), y_1=2, y_2=3 \quad \frac{d}{dy}[(2-y)(y-3)] = -2y+5$

1 Keresd meg a DE fixpontjait!

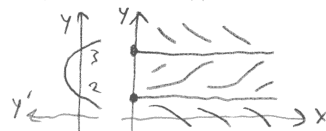
$$\frac{d}{dx}(y-2) = \frac{d}{dx} \Delta y_1 = [-2 \cdot (2) + 5] \Delta y_1 = 1 \cdot \Delta y_1$$

1 Ird fel a linearizált közelítő DE-ket a fixpontok körül!

$$\frac{d}{dx}(y-3) = \frac{d}{dx} \Delta y_2 = -1 \cdot \Delta y_2$$

1 Ha $y(0) = 2.3$, akkor mennyi

$$\lim_{x \rightarrow \infty} y(x) = 3 \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} y(x) = ? \quad 2$$

2 Rajzold le az $y(x)$ megoldásgörbeit a DE-nek!

• Fixpont: $y_1+3=0 \rightarrow y_1=-3$
 $2 \cdot y_2 \cdot (-3) = 0 \rightarrow y_2=0$

$$P = \begin{pmatrix} -3 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} y_1' \\ y_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} y_1+3 \\ 2y_2y_1 \end{pmatrix} \quad J_{ac} = \begin{pmatrix} \partial_{y_1}(y_1+3) & \partial_{y_2}(y_1+3) \\ \partial_{y_1}(2y_2y_1) & \partial_{y_2}(2y_2y_1) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2y_2 & 2y_1 \end{pmatrix}$$

2 Keresd meg a DE fixpontjait!

3 Ird fel a fixpont körüli linearizált közelítő DE-t! $J_{ac}(P) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -6 \end{pmatrix} \quad \frac{d}{dx} \begin{pmatrix} y_1 - (-3) \\ y_2 - 0 \end{pmatrix} = \frac{d}{dx} \overline{\Delta y} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -6 \end{pmatrix} \overline{\Delta y}$

4. $(3+3)+(3+1)$ pont

• sajátérték: $|\begin{pmatrix} -1-\lambda & 2 \\ 2 & -1-\lambda \end{pmatrix}| = 0 \rightarrow \lambda_1 = 1, \lambda_2 = -3$. sajátvektor: $\begin{pmatrix} -1-1 & 2 \\ 2 & -1-1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \rightarrow u=v, \overline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

$$\overline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \overline{v}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} y_1' \\ y_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -y_1 + 2y_2 \\ 2y_1 - y_2 \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} y_1(0) \\ y_2(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix}$$

3 Keresd meg A sajátértékeit és sajátvektorait! $\overline{y}_{\text{hom}} = c_1 e^{1 \cdot x} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{-3x} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$

3 Ird fel a partikularis megoldást! $\begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix} = c_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \rightarrow \overline{y}_{\text{part}} = 2 \cdot e^x \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} - e^{-3x} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$

• $e^{xB} = e^{\begin{pmatrix} -x & 0 \\ 0 & -x \end{pmatrix}} + \begin{pmatrix} 0 & x \\ 0 & 0 \end{pmatrix} =$

$$= \begin{pmatrix} e^{-x} & 0 \\ 0 & e^{-x} \end{pmatrix} \cdot \left[\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & x \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 0 & x \\ 0 & 0 \end{pmatrix}^2 + \dots \right] = \underbrace{\begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}}_B \cdot \begin{pmatrix} e^{-x} & 0 \\ 0 & e^{-x} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & x \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} e^{-x} & x e^{-x} \\ 0 & e^{-x} \end{pmatrix}$$

3 Mennyi e^{xB} ?

Ird fel a

$$\begin{pmatrix} y_1' \\ y_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -y_1 + y_2 \\ -y_2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} y_1(0) \\ y_2(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix}$$

1 DE partikularis megoldást e^{xB} segítségével!

$$\overline{y}_{\text{part}} = e^{xB} \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} e^{-x} & x e^{-x} \\ 0 & e^{-x} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix} = e^{-x} \cdot \begin{pmatrix} 1+3x \\ 3 \end{pmatrix}$$